

3Esr 1:1-7:15

Tööversioon, viimane uuendus 01.03.2024

Tõlkinud Ergo Naab.¹ Tõlge on valminud projekti „Piibli Iiobi raamatu tekkelugu nn Iiobi kirjanduse taustal“ (PRG938) raames.

Lähtetekst: „Esdras A“ – *Septuaginta: Vetus Testamentum Graecum Auctoritate Academiae Scientiarum Gottingensis editum XVIII.1: Esdrae liber I.* Robert Hanhart ed., Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1991.

Ümarsulud (.) tähistavad mõttelisi täiendusi. Isikunimed on transkriptsioonis, kohanimed enamasti mitte.

Tagasiside tõlke autorile ergo.naab@ut.ee.

ESDRAS A

1 (1) Ja Iõsia pidas paasat Jeruusalemmas oma Issandale ja ohverdas paasa(ohvrit) esimese kuu neljateistkümnendal päeval, (2) ta seadis preestreid teenistuskorra järgi, rõivastunuid, Issanda templis. (3) Ja ta ütles leviitidele, Iisraeli templisulastele: „Pühitsege endid Issandale, kui asetate Issanda püha laeka kojast, mille ehitas kuningas Daudi (poeg) Salõmõn. Ei saa see² olema tõstetud teile õlgadele. (4) Ja nüüd teenige Issandat oma Jumalat ja teenige tema rahvast Iisraeli ja valmistage ette perekondade ja oma suguvõsade järgi, vastavalt Iisraeli kuninga Daudi kirjutatule ja tema poja, üleva Salõmõni järgi. (5) Ja seistes templis korra järgi vastavalt oma leviitide perekonna jaotusele oma vendade Iisraeli poegade ees, (6) ohverdage paasa(ohvrit) ja valmistage ohvreid oma vendadele ja pidage paasat vastavalt Issanda korraldusele, mida ta andis Mõysēsele.“

(7) Ja Iõsia kinkis rahvale valitud lambatalledest ja kitsetalledest kolmkümmend tuhat, (ja) kolm tuhat vasikat; neid kuninglike (karjade) hulgast ta andis määruse järgi rahvale ja preestritele ja leviitidele. (8) Ja templi õpetajad Chelkias ja Zacharias ja Ēsyēlos andsid preestritele paasaks kaks tuhat kuussada lammast, (ja) kolmsada vasikat. (9) Ja tuhandepealikud Iechonias ja Samaias ja vend Nathanaēl ja Asabias ja Ochiēlos ja Iōram andsid leviitidele paasaks viis tuhat lammast, (ja) seitsesada vasikat.

(10) Ja sündis nõnda: preestrid ja leviidid seisisid kaunitult koos hapnemata leibadega suguharude järgi ja vastavalt perekondade rühmadele rahva ees, selleks et viia Issandale, nii nagu on kirjutatud Mõysēse raamatus. Ja sedasi (tegid nad) hommikul. (11) Ja nad küpsetasid paasa(talle) tulel nii nagu on õige, ja keetsid ohvreid vaskanumates ja padades koos hea lõhnaga³, ja kandsid kõigile rahva hulgast. (12) Pärast seda valmistasid nad ka endile ja preestritele oma vendadele Aarõni poegadele. (13) Preestrid ju kandsid üles rasva kuni keskööni ja leviidid valmistasid endile ja preestritele oma vendadele Aarõni poegadele. (14) Ja templilauljad, Asaphi pojad, olid oma korra kohaselt, nii nagu Daudi oli määranud. Ja Asaph ja Zacharias ja Eddinous kuninga esindajad, (15) ja väravavahid iga värava juures; ükski ei

¹ ©Ergo Naab, 2022.

² St: Issanda laegas.

³ St: viirukiga.

pidanud jätma oma teenistuskorda, nende vennad leviidid ju valmistasid neile. (16) Ja Issanda ohvritoimetused lõpetati sel päeval, paasa pidamine ja ohvrite toomine Issanda altariil vastavalt kuningas Iõsia käsule.

(17) Ja Israëli pojad pidasid, need keda leidis sel ajal (Jeruusalemmas), paasat ja hapnemata leibade püha seitse päeva. (18) Ja ei olnud (peetud) sellist paasat Iisraelis prohvet Samouëli aegadest saati. (19) Ja ükski Iisraeli kuningas ei pidanud sellist paasat; seesugust viis läbi Iõsia ja preestrid ja leviidid ja judealased⁴ ja kogu Iisrael, keda leiti olevat end sisse seadnud Jeruusalemmas. (20) Iõsia kaheksateistkümnendal valitsemise aastal peeti seda paasat. (21) Ja Iõsia teod seati tema Issanda palge ette austusega täidetud südames. (22) Ja temaga seonduv kirjutati üles eelmistel aegadel, Issanda vastu patustajate ja ebaausate kohta iga rahva ja kuningriigi jaoks; ja (nende kohta) kes kurvastasid teda⁵ taipamatusega, nii et Issanda sõnad tõusid Iisraeli vastu.

(23) Ja pärast kogu seda Iõsia tegevust juhtus, et vaarao, Egiptuse kuningas, läks lahingut pidama Karkemises, Eufrati juures, ja Iõsia läks välja, et teda kohata. (24) Ja Egiptuse kuningas teatas temale, öeldes: „Mis asja on mul sinuga, oo Judea kuningas? (25) Ega mind sinu juurde pole saadetud Issanda Jumala poolt, Eufrati juures ju on minu lahing. Ja nüüd on Issand koos minuga, Issand koos minuga kihutab. Hoi a eemale ja ära hakka Issandale vastu!“ (26) Aga Iõsia ei pööranud end ära oma kaarikusse, vaid püüdis temaga võidelda, eirates prohvet Ieremia sõnu Issanda suust. (27) Ta astus temaga lahingusse Megiddo lagendikul ja pealikud tulid alla kuningas Iõsia vastu. (28) Ja kuningas ütles oma sulastele: „Viige mind lahingust ära, olen jäänud liiga nõrgaks.“ Ja kohe viisid tema sulased ta lahingust ära. (29) Ja ta astus üles oma teise kaarikusse ja jõudnud tagasi Jeruusalemma, ta jättis oma elu⁶ ja ta maeti esivanemate hauda.

(30) Ja kogu Judeas leinati Iõsiat ja prohvet Ieremia itkes Iõsia pärast. Ja juhid koos naistega itkesid teda, kuni selle päeva lõpuni. See seati sündmuseks igavesti kogu Iisraeli soo jaoks. (31) Need asjad aga on üles kirjutatud Judea kuningate kohta käivas lugude raamatus. Ja Iõsia iga tehtud teo ja tema kirkuse ja tema tarkuse kohta Issanda seaduses, nii tema enne tehtust kui ka nüüdsest, saab teada Israëli ja Iouda⁷ kuningate raamatus.

(32) Ja nad võtsid rahva seast Iõsia kahekümne kolme aastase poja Iechonia, (ja) panid kuningaks Iõsia, tema isa asemele. (33) Ja ta valitses Ioudas ja Jeruusalemmas kolm kuud. Ja (siis) Egiptuse kuningas kõrvaldas ta (võimult), et (ta) ei valitseks Jeruusalemmas. (34) Ja ta karistas rahvast saja hõbetalendiga ja ühe kuld talendiga. (35) Ja Egiptuse kuningas määras kuningaks Iõakeimi, tema venna, Judea ja Jeruusalemma kuningaks. (36) Ja Iõakeim vangistas õukondlased, aga Zarioni, oma venna, võttis ja tõi ära Egiptusest.

(37) Iõakeim oli kakskümmend viis aastat vana, kui ta valitses Judeas ja Jeruusalemmas; ja ta tegi kurja Issanda ees. (38) Tema vastu tõusis Nabouchodonosor⁸, Babüloni kuningas, ja vangistanud teda vaskahelatega, viis ta Babüloni. (39) Nabouchodonosor võttis ka (osa) Issanda pühamu riistadest ja viis ära ning asetas oma templisse Babülonis. (40) Ja temast jutustatud

⁴ *Ioudaioi* – Judea (*Ioudaia*) inimesed kui 'juudamaalased' või 'juudalased'.

⁵ St: Issandat.

⁶ Sõna-sõnalt: „vahetas välja oma elu“.

⁷ Kuna lähtetekstis *Iouda* samastub isikunimega, siis on siin ja edaspidi kasutatud transkriptsiooni (tekstis Judea ja Iouda osutavad samatähenduslikult 'juudamaale').

⁸ St: Nebukadnetsar.

asjad, nii kõlvatusest kui ka jumalakartmatusest, on üleskirjutatud „Kuningate aegade raamatus“.

(41) Ja tema asemel hakkas valitsema Iōakeim, tema poeg. Aga kui ta sai kuningaks, oli ta kaheksateistkümne aastane; (42) ta valitses kolm kuud ja kümme päeva Jeruusalemmas ja tegi kurja Issanda ees.

(43) Ja aasta pärast läkitas Nabouchodonosor (tema järele ja) viis ta Babüloni koos Issanda pühamu riistadega (44) ja tõstis Sedekia Judea ja Jeruusalemma kuningaks. Sedekia, olles kahekümne ühe aastane, valitses üksteist aastat. (45) Ja ta tegi kurja Issanda palge ees ja ei pöördunud sõnade peale, mida prohvet Ieremia rääkis Issanda suust. (46) Ja olles kuningas Nabouchodonosori poolt vannutatud Issanda nimel, võttis oma vande tagasi. Ja teinud oma kaela kangeks ja südame kõvaks,⁹ hülgas Issanda, Iisraeli Jumala seadused. (47) Aga ka rahva juhid ja paljud preestritest toimisid jumalakartmatult ja seadusevastaselt, ületades kõikide rahvaste kõiki kõlvatusi, ja rüvetasid Issanda pühitsetud pühamut Jeruusalemmas. (48) Ja nende isade Jumal läkitas oma saadiku kaudu, et kutsuda neid enda juurde, kuna ta (soovis) säästa neid ja oma asupaika. (49) Nemat aga pilkasid tema saadikuid; ja kui mingil päeval Issand rääkis, naersid nad välja tema prohveteid, kuni Ta vihastas oma rahva peale kõlvatute tegude pärast (ja) käskis tõusta nende vastu kaldealaste kuningaid. (50) Need tapsid nende noori mehi mõõgaga nende püha templi ümber, ega säästnud noormeest ega neidu, vana meest ega nooremat, vaid igäihe Ta andis nende kätte. (51) Ja Issanda pühamu iga riista, nii suuri kui väikesi, ja Issanda (aarde)laekad ja kuninglikud panipaigad nad võtsid kaasa ja viisid Babüloni. (52) Ja nad panid põlema Issanda koja ja hävitasid Jeruusalemma müürid, ja selle tornid nad põletasid tulega. (53) Ja nad hävitasid kõik hinnalised asjad, (muutes need) kasutuks. Ja need, kes üle jäid, viis¹⁰ mõõgaga Babüloni. (54) Ja nad olid tema ja tema poegade teenijad, kuni pärslaste valitsuseni, selleks et täituks Issanda sõna Ieremia suus: (55) „Kuni maad rõõmustavad (taas) selle hingamispäevad, kogu oma laastatuse ajal, peab see hingamispäeva seitsmekümne aasta täitumiseni.“

2 (1) Pärsia kuninga Kyrose esimesel aastal, et täituks Issanda sõna Ieremia suus, (2) äratas Issand Pärsia kuningas Kyrose vaimu ja ta kuulutas kogu oma kuningriigis ning ka kirjutiste läbi öeldes: (3) „Nõnda ütleb Pärsia kuningas Kyros: „Iisraeli Issand, kõigekõrgem isand, on pannud mind maailma kuningaks (4) ja on määranud mind ehitama temale koda Jeruusalemmas, selles mis Judeas. (5) Kui nüüd keegi teie seast on tema rahvast, olgu tema Issand koos temaga, ja minnes üles Jeruusalemma, sellesse mis Judeas, ehitagu Iisraeli Issanda koda, – see on Issand, kes asub Jeruusalemmas. (6) Seega, vastavalt oma asupaikadele, andku abi temale need, kes tema asupaigas, kullas ja hõbedas kingiks koos hobuste ja karjadega, koos teiste asjadega (ka) töötusohvrite jaoks juurde lisatud asju Issanda templisse, mis Jeruusalemmas. (7) Ja tõusid Iouda ja Beniamini suguharude ning preestrite ja leviitide peamehed ja kõik, kelle vaimu Issand äratas, selleks et minna ja ehitada koda Issandale Jeruusalemmas. (8) Ja nende ümberkaudsed aitasid kõigega: hõbedaga ja kullaga, hobuste ja karjadega ja väga paljude töötusohvritega; nemad, kelle meel sai äratatud. (9) Ja kuningas Kyros tõi välja Issanda pühamu riistad, need mis Nabouchodonosor võttis ära Jeruusalemmast ja pani oma ebajumala templisse. (10) Olles need välja toonud, andis Pärsia kuningas Kyros need Mithridatesele, oma varahoidjale, (11) kelle kaudu need anti üle Sanabassarile, Judea

⁹ Sõna-sõnalt: „kalestades oma kaela ja südant“.

¹⁰ St: Nebukadnetsar.

kubernerile. (12) Aga nende arv oli: tuhat kuldkarikat, tuhat hõbekarikat, kakskümmend üheksa hõbedast viirukipanni, kolmkümmend kuldkaussi, kaks tuhat nelisada kümme hõbekaussi, ja tuhat muud riista. (13) Kõiki üle antud riistu, kuldseid ja hõbedasi, viis tuhat nelisada kuuskümmend üheksa. (14) Sanabassar viis need koos vangipõlvest tulnutega Babülonist Jeruusalemma.

(15) Aga Pärsia kuningas Artaxerxese aegadel kirjutati temale nende vastu, kes asusid Judeas ja Jeruusalemmas. Beslemos, Mithriadatēs ja Tabellios, Rhaoumos ja Beelteemos, kirjutaja Samsaios ja ülejäänud nendele alluvad, kes elavad Samaarias ja teistes paikades, kirjutasid alloleva kirja: (16) „Isandale, kuningas Artaxerxesele, sinu teenijad käsunduspealik Rhaoumos ja kirjutaja Samsaios ja ülejäänud nende kaaslased ja Koile-Süüria ja Foiniikia kohtunikud: (17) Nüüd olgu teada isandale kuningale, et judealased on tulnud teie juurest üles meie juurde Jeruusalemma, nad ehitavad üles mässumeelse ja kurja linna, nad parandavad selle turge ja müüre ja rajavad alust pühamule. (18) Kui siis see linn peaks saama ehitatud ja müürid lõpetatud, nad mitte (ainult) ei talu maksu andmist, vaid ka seisavad vastu kuningatele. Ja kuna tegutsetakse pühamu nimel, siis arvame heaks mitte sallida seda, vaid kutsuda isandat kuningat, et kui see saab sulle ilmsiks, uuritaks sinu isade raamatutest, (19) ja sa leiad neis meenutuseks kirja pandut nende kohta ja sa saad teada, et see linn oli mässumeelne, nii kuningatele kui linnadele tülik, ja judealased on mässajad ja rahutuste põhjustajad selles (linnas) ammusest aegadest. Sel põhjusel see linn ka tühjendati/hüljati. (20) Nüüd siis hoiatame sind, oo isand kuningas, et kui see linn peaks üles ehitatama ja selle müürid püstitatama, ei ole sul enam ligipääsu Koile-Süüriasse ja Foiniikiasse. (21) Siis kuningas kirjutab vastuse käsundusasjade kirjutajale Rhaumosele ja Beelteemosele ja kirjutaja Samsaiosile ja ülejäänutele nende alluvatele ja kes asuvad Samaarias ja Süürias ja Foiniikias alljärgnevalt: (22) „Ma lugesin kirja, mille te mulle saatsite. Seepärast ma käskisin järele uurida ja leiti, et see linn on ammusest ajast kuningatele vastu hakanud, (23) ja inimesed selles õhutavad mässu ja vaenu ning kuningad, kes Jeruusalemmas valitsesid, olid kanged ja kalgid, nõudes tribuuti Koile-Süürialt ja Foiniikialt. (24) Nüüd siis olen andnud korralduse keelata ära neid inimesi linna ehitamast ja jälgida, et midagi sellest ei sünniks ning et need nurjatud asjad edaspidi ei muutuks suuremaks tülinaks kuningatele.“ (25) Kui kuningas Artaxerxese kirjutatud oli loetud, läksid Rhaoumos ja kirjutaja Samsaios ja nende kaaslased kiiruga Jeruusalemma koos hobuste ja rahvaga, hakkasid takistama neid, kes ehtasid. Ja Jeruusalemma pühamu ehitus jäi pooleli, kuni Pärsia kuningas Dareiose teise valitsusaastani.

3 (1) Ja kuningas Dareios tegi suure pidusöömaaja kõigile oma alluvatele ja kõigile tema majas sündinuile ja kõigile Media ja Pärsia suurnikele (2) ja kõigile satraapidele ja väepealikele ja valitsejatele, tema alluvatele Indiast kuni Etioopiani, saja kahekümne üheksas satraapias. (3) Ja nad sõid ja jõid ja nad läksid tagasi täidetud kõhuga. Aga kuningas Dareios läks tagasi magamiskambrisse ja jäi magama, kuid ärkas üles. (4) Siis kolm noormeest, ihukaitsjad, kes valvavad kuninga ihu, ütlesid üksteisele: (5) „Õelgem igäüks meist ühe sõna, mis on kõige tugevam, ja kui see tema sõna paistab targem teis(t)est, annab kuningas Dareios temale suuri kingitusi ja suuri võite (6) ja ta saab rõivastatud purpurisse ja juua kuldpeekrist ja kullast (voodil) magada¹¹ ja kuldratsmetega kaariku ja peenlinase tiaara ja võru ümber kaela, (7) ja saab istuma Dareiose kõrval¹² oma tarkuse tõttu ja (teda) hüütakse Dareiose sugulaseks.“ (8) Ja siis, olles kirjutanud igäüks oma sõna, nad pitseerisid (selle) ja panid kuningas Dareiose padja

¹¹ Sõna-sõnalt: „magada kullal“.

¹² Sõna-sõnalt: „teisena Dareioses“.

alla ning ütlesid: (9) „Kui kuningas peaks ärkama, nad annavad temale kirja. Ja mida kuningas ja kolm Pärsia suurnikku peaks otsustama, et kelle sõna on targem, temale antagu võit nii nagu on kirjutatud.“ (10) Üks kirjutas: „Tugevaim on vein“. (11) Teine kirjutas: „Tugevaim on kuningas“. (12) Kolmas kirjutas „Tugevaimad on naised, aga üle kõige võidutseb tõde“. (13) Ja kui kuningas ärkas, võttes kirja, mis nad andsid temale, ta luges. (14) Ja olles väljaläkitanud (kutse), ta kutsus kõiki Media ja Pärsia suurnikke ja satraape ja väeülemaid ja valitsejaid ja ülemaid. Ja ta istus kohtuistmele¹³ ja kiri loeti nende ees. (15) Ja ta ütles: „Kutsuge need noormehed ja nemad hakkavad selgitama oma sõnu.“ (16) Ja nemad ütlesid neile: „Andke aru meile kirjutatud (sõnade) kohta!“

Ja alustas esimene, kes rääkis veini tugevusest ja ütles nõnda: (17) „Mehed, kuidas on vein kõige tugevam? See eksitab kõikide inimeste mõtteviisi, kes seda joovad. (18) Kuninga ja orvu mõtteviisi teeb see võrdseks¹⁴; nii majateenri kui ka vabakslastu; nii vaese kui ka rikka. (19) Ja iga mõtteviisi pöörab ümber pidutsemiseks ja rõõmuks, ja ei meenutata ühtki valu ega võlga. (20) Ja iga südame teeb rikkaks, ja ei mäletata kuningat ega satraapi, ja paneb kõiki rääkima rahast¹⁵. (21) Ja ei mäletata, kui juuakse, sõbrustatakse sõpradega ja vendadega, ja peatselt tõmmatakse välja mõõgad. (22) Ja kui nad veini(uima)st ärkavad, ei mäleta, mida nad on teinud. (23) Oo, mehed! Kas pole vein kõige tugevam, et nõnda sunnib tegema? Ja olles nii rääkinud, ta vaikus.

4 (1) Ja tuli teine rääkima, kes pidas tugevaimaks kuningat. (2) Oo, mehed! Kas inimesed mitte ei valitse maad ja merd ja kõike, mis nende sees? (3) Aga kuningas valitseb ja omab võimu kõige üle ja käsib neid. Ja kõike, mida iganes ta neile ütleb, nad võtavad kuulda. (4) Kui ta ütleks neile, et hakaku sõdima üksteise vastu, siis nad sõdivad. Kui ta läkitab neid vaenlaste vastu, siis nad lähevad vargsi ja vallutavad vallid ja müürid ja tornid. (5) Tapavad ja saavad tapetud ja kuninga sõna nad ei eira. Aga kui nad peaksid võitma, viivad kõik kuningale, nii seda, mida nad rüüstavad kui ka kõike muud. (6) Ja kõik need, kes ei teeni sõjaväes ega võitle, vaid harivad maad ja külvavad, olles lõiganud, nad kannavad kuningale. Ja nad keelitavad üksteist maksma tribuuti kuningale. (7) Ja tema on üksainus. Kui ta peaks käskima tappa, nad tapavad. Kui ta käsib vabaks anda, nad annavad vabaks; (8) kui ta käsib rünnata, nad ründavad; kui ta käsib hävitada, nad hävitavad; kui ta käsib ehitada, nad ehitavad; (9) kui ta käsib maha raiuda, nad raiuvad maha; kui ta käsib istutada, nad istutavad. (10) Ja kuuletuvad kogu tema rahvas ja tema väed. Nende jaoks ta lebab lauas, sööb ja joob ja magab. (11) Nemad aga valvavad tema ümber ja ei saa ükski ära minna ega teha oma tööd ega jätta teda tähelepanuta. (12) Oo mehed! Kuidas siis pole kuningas tugevaim, sest et on nõnda kuuldavõetav?“ Ja ta vaikus.

(13) Kolmas, kes rääkis naistest ja tõest – see on Zorobabel – hakkas kõnelema: (14) „Mehed! Kas pole kuningas suur, ja inimesi palju ja vein tugev? Kuid kes on nende käskija või kes nende valitseja? Kas mitte naised? (15) Naised sünnitasid kuninga ja terve rahva, kes on mere ja maa valitseja. (16) Ja nemad on nendest¹⁶ sündinud, ja nemad¹⁷ toitsid/kasvasid üles neid, kes istutavad viinapuid, millest saab veini. (17) Ja nemad¹⁸ teevad inimeste riideid, ja nemad teevad

¹³ Neologism: *chrēmatistērion*.

¹⁴ Sõna-sõnalt: „teeb üheks“.

¹⁵ Sõna-sõnalt: „talentidest“.

¹⁶ St: „naistest“.

¹⁷ St: „naised“.

¹⁸ St: „naised“.

inimestele kirkust, ja ei suuda inimesed olla ilma naisteta. (18) Aga kui nad koguvad kulda ja hõbedat ja kõiki ilusaid asju, ja kui nad näevad üht ilusa välimusega ja kaunist naist, (19) siis neid kõiki maha jättes maigutavad tema poole ja suu lahti vaatavad teda. Ja kõik valivad teda enam kui kulda ja hõbedat ja kõiki ilusaid asju. (20) Inimene jätab maha oma isa, kes teda on toitnud/üleskasvatanud, ja oma maa, ja hoiab oma naise ligidale.¹⁹ (21) Ja koos naisega nad heidavad hinge ja ei mäleta ta isa ega ema ega maad. (22) Seepärast te peate teadma, et naised valitsevad teid.

Te ju teete rasket tööd ja näete vaeva ja kõike naistele annate ja kannate? (23) Ja inimene võtab oma mõõga ja läheb rändama, nii röövima kui ka varastama, ja merele ja jõgedele seilama. (24) Ja ta näeb lõvi ja hiilib pimeduses, ja kui ta varastab ja rebib ja röövib, (kõik) armastatule kannab. (25) Ja inimene armastab oma naist palju rohkem kui isa ja ema. (26) Ja paljud on kaotanud oma mõistuse naiste pärast ja saanud orjaks nende tõttu. (27) Ja paljud on hukkunud ja komistanud ja eksinud naiste pärast. (28) Kas te nüüd ei usu mind? Kas pole kuningas suur oma meelevald? Kas kõik maad mitte ei kardata teda puutuda? (29) Ma nägin teda ja Apamēd, imepärase Bartakose tütar, kuninga konkubiini istumas kuninga paremal käel. (30) Ja võtnud diadeemi kuninga peast ja pannud enda pähe, ta ka lõi kuningat vasaku põse pihta. (31) Ja seejuures kuningas vaatas teda suu ammuli. Ja kui ta naeratas, ta²⁰ naeris; kui ta kibestus tema peale, ta²¹ meelitas teda, selleks et lepitada temaga. (32) Oo mehed! Kuidas siis pole naised tugevaimad, et sedasi teevad?“ (33)

Ja siis vaatasid kuningas ja suurnikud üksteisele otsa. Ja ta hakkas kõnelema tõe kohta: (34) „Mehed, kas pole naised tugevaimad? Suur on maa ja kõrge on taevas, ja väle on päike oma kursil, et pöörelda ümber taeva ja uuesti kiirustada oma paika ühe päevaga. (35) Kas pole suur see, kes neid asju teeb? Ka tõde on suur ja tugevaim kõigest. (36) Kogu maa kutsub tõde ja taevas kiidab teda, ja kõik teod rappuvad ja värisuvad, ja ei ole koos temaga mingit pahet. (37) Paheline on vein, paheline on kuningas, pahelised on naised, pahelised on kõik inimeste pojad, ja pahelised kõik nende teod, kõik samasugused. Ja ei ole nendes tõtt, ja oma pahelisuse tõttu nad hukuvad. (38) Aga tõde jääb ja kehtib igavesti ja elab ja valitseb igavesest ajast igavesti. (39) Ja ei ole temas erapoolikust ega eripalgelisust,²² vaid ta teeb õigeid (asju) kõigi ülekohtuste ja õelate seast, ja kõik on rahul tema tegudega; (40) ja ei ole tema kohtuotsuses mingit ebaõiglust. Ja temaga on kõikide ajastute jõud ja kuninglikkus ja meelevald ja suursugusus. Kiidetud olgu tõe Jumal!“ (41) Ja see, kes rääkis jäi vait. Ja kogu rahvas seejärel tõstis häält ja ütles siis: „Suur on tõde ja võitmatu!“

(42) Siis ütles talle kuningas: „Küsi, mida sa tahad, rohkem kui kirja pandud, ja me anname sulle, sest oled leitud (olevat) nendest targem. Sa saad istuma minu kõrval ja sind hüütakse minu sugulaseks.“ (43) Siis ta ütles kuningale: „Meenuta vannet, mida andsid päeval, kui oma kuninglikkuse vastu võtsid, Jeruusalemma ülesehitamiseks (44) ja kõikide Jeruusalemmast äravõetud riistade väljasaatmiseks, mida Kyros eraldas, kui tõotas välja juurida Babüloni, ja lubas sealt välja anda. (45) Sa lubasid ka üles ehitada pühamu, mille süütasid idumealased²³, kui kaldealased Judea tühermaaks muutsid. (46) Ja nüüd see on, mida ma küsin sinult, oo isand

¹⁹ Sõna-sõnalt: „kleepub oma naise külge“.

²⁰ St: „kuningas“.

²¹ St: „kuningas“.

²² Sõna-sõnalt: „... nägude ega andide/kinkide vastuvõtmist“.

²³ Eestindatult ka „edomlased“.

kuningas, ja mida ma palun sinult, ja see on sinu suuremeelsuse tõttu: ma palun seepärast, et teeksid (teoks) töötuse, mida oma suuga töötasid taeva kuningale teha.“

(47) Siis tõusis kuningas Dareios, suudles teda ja kirjutas tema jaoks kirjad kõikidele maavalitsejatele ja valitsejatele ja väepealikele ja satraapidele, et nad saadaksid teda ja kõiki, kes koos temaga lähevad üles Jeruusalemma ehitama. (48) Ja igale valitsejale Koile-Süürias ja Foiniikias ja neile, kes Liibanonis ta kirjutas kirju (et nad) saadaksid seedri puitu Liibanonist Jeruusalemma ja et nad ehitaksid koos temaga²⁴ linna. (49) Ja ta kirjutas kõigile judealastele, kes lähevad kuningriigist Judeasse, vabaduse pärast, et ükski mõjukas ega satraap ega väepealik ega maavalitseja ei siseneks nende väravaist. (50) Ja iga piirkond, mida nad kontrollivad, (antagu) neile ilma tribuudita valitseda. Ja et idumealased vabastaksid judealaste külad, mida nad hoiavad. (51) Ja templi ehituseks antagu iga-aastaselt kakskümmend talenti, kuni see saab ülesehitatud. (52) Ja lisaks kümme talenti iga-aastaselt, et põletusohvrialtaril ohverdada põletusohvreid igapäevaselt, vastavalt neil olevale käsule tuua seitseteist ohvrit. (53) Ja kõigile neile, kes tulevad Babüloonias, selleks et ehitada linna, olgu vabadus, nii neile kui ka nende lastele, ja kõikidele preestritele, kes tulevad. (54) Aga ta kirjutas ka varustuse ja preesterliku rõivastuse kohta, milles nad teenivad. (55) Ja ta kirjutas, et leviitidele tuleb anda varustust, kuni täitub päev, mil tempel ja Jeruusalemm saab ülesehitatud. (56) Ja ta kirjutas, et tuleb anda maad ja palka igapäevale, kes linna valvab. (57) Ja ta saatis välja kõik riistad, mis Kyros oli eraldanud Babülonist. Ja kõik asjad, mida Kyros oli öelnud teha, käskis ka tema teha ja välja saata Jeruusalemma.

(58) Ja kui noormees²⁵ läks välja, tõstis ta oma palge taeva poole Jeruusalemma suunas, ta ülistas taeva kuningat öeldes: (59) „Sinult on võit, ja sinult on tarkus, ja sinul on kirkus, ja mina (olen) sinu ori/majateener. (60) Sina oled kiidetud, kes andsid minule tarkust. Ja sind ma tunnistan, oo esiisade isand.“ (61) Ja ta võttis kirjad ja lahkus ja tuli Babüloni ja jutustas kõikidele oma vendadele. (62) Ja nad kiitsid oma esiisade Jumalat, et ta on andnud neile vabastust ja vabadust (63) minna üles ning ehitada Jeruusalemm ja tempel, mille peal on tema nimi. Ja nad pidasid joomapidu koos muusika ja rõõmuga seitse päeva.

5 (1) Pärast seda valiti juhid esiisade soost, nende sugukondade järgi, kes lähevad üles²⁶ (kaasas) nende naised ja pojad ja tütreid, nende teenijad ja teenijannad, ja nende kariloomad. (2) Ja Dareios saatis koos nendega tuhat ratsanikku, kuni nende tagasijõudmiseni Jeruusalemma rahu, tümpanonide ja flöötide muusika saatel, (3) ja kõikide nende vendade mängides. Ja ta määras neid üles minema koos nendega.²⁷

(4) Ja need on nende meeste nimed, kes lähevad üles oma hõimkondade järgi oma sugukondade jaotuse juurde: (5) preestrid, Aarōni poja Phineesi pojad: Iēsous, Saraiase poja Iōsedeki poeg, ja Iōakeim, Salathiēli poja Zorobabeli poeg Iouda sugukonnast Dauidi dünastiast Pharese suguvõsast, (6) kes rääkis Pärsia kuningas Dareiosele tarkuse sõnu tema kuningluse teisel aastal Nisanikuus, esimeses kuus.

(7) Nemad aga on need Judeast, kes läksid üles võõrsil elamise vangistusest, keda Babüloni kuningas Nabouchodonosor pagendas Babüloni, (8) ja pöördusid Jeruusalemma ja ülejäänud Judeasse, igäüks oma linna. Nemad tulid koos Zorobabeliga ja Iēsusega, Neemiasega,

²⁴ St: koos Zorobabeliga.

²⁵ St: Zorobabel.

²⁶ St: Jeruusalemma.

²⁷ St: Dareios määras ratsanikud koos judealastega Jeruusalemma minemiseks.

Zaraiasega, Rhēsaiasega, Enēniosega, Mardochaiosega, Beelsarosega, Aspharasega, Boroliosega, Rhoimosega, Baanaga, oma juhtidega. (9) Rahva ja nende juhtide arv: Phorose poegi: kaks tuhat ükssada seitsekümmend kaks; (10) Arese poegi seitse sada viiskümmend kuus; (11) Phaathmōabi poegi, Iēsuse ja Iōabi järglased, kaks tuhat kaheksasada kaksteist; (12) Ōlamose poegi tuhat kakssada viiskümmend neli; Zatoose poegi üheksasada nelikümmend viis; Chorbe poegi seitse sada viis; Bani poegi kuussada nelikümmend kaheksa; (13) Bēbai poegi kuussada kakskümmend kolm; Asgadi poegi kolm tuhat kolmsada kakskümmend kaks; (14) Adōnikami poegi kuussada kuuskümmend seitse; Bagoi poegi kaks tuhat kuuskümmend kuus; Adinose poegi nelisada viiskümmend neli; (15) Hezekiase poja Atēri poegi üheksakümmend kaks; Kiliani ja Azētase poegi kuuskümmend seitse; Azourose poegi nelisada kolmkümmend kaks; (16) Anniase poegi sada üks; Aromi pojad, Bassai pojad: kolmsada kakskümmend kolm; Ariphose poegisada kaksteist; Baitērouse poegi kolm tuhat viis; Baithlōmōni poegi sada kakskümmend kolm; (18) neid, kes Netebasest: viiskümmend viis; neid, kes Enatosest: sada viiskümmend kaheksa; neid, kes Baitasmōnist: nelikümmend kaks; (19) neid, kes Kariathiarosest kakskümmend viis; neid, kes Kapirasest ja Bērotist: seitse sada nelikümmend kolm; (20) chadiasailasi ja ammidioslasi nelisada kakskümmend kaks; neid, kes Kiramasest ja Gabbēsist: kuussada kakskümmend üks; (21) neid, kes Makalōnist: sada kakskümmend kaks; neid, kes Baitoliōnist: viiskümmend kaks; Niphise poegi sada viiskümmend kuus; (22) teise Kalamō ja Ōnouse poegi seitse sada kakskümmend viis; Ierechose poegi kolmsada nelikümmend viis; (23) Sanaasi poegi kolm tuhat kolmsada kolmkümmend.

(24) Preestrid: Iēsouse poja Ieddose poegi, Anasibi järeltulijad, üheksasada seitsekümmend kaks; Emmērose poegi tuhat viiskümmend kaks; (25) Phassourose poegi tuhat kakssada nelikümmend seitse; Charmē poegi tuhat seitseteist.

(26) Leviidid: Iēsouse, Kadmiēlose, Bannose ja Oudiose poegi seitsekümmend neli. (27) Templilaulikud: Asaphi poegi sada nelikümmend kaheksa. (28) Uksehoidjad: Saloumi pojad, Atari pojad, Tolmani pojad, Akoubi pojad, Atēta pojad, Sōbi pojad, kõik sada kolmkümmend üheksa.

(29) Templiteenijad: Ēsau pojad, Asipha pojad, Tabaōthi pojad, Kērase pojad, Soua pojad, Phadaiose pojad, Labana pojad, Aggaba pojad, (30) Akoudi pojad, Outa pojad, Kētabi pojad, Agaba pojad, Sybai pojad, Hanani pojad, Kathoua pojad, Geddouri pojad, (31) Iairose pojad, Daisani pojad, Noeba pojad, Chaseba pojad, Gazēra pojad, Oziose pojad, Phinoe pojad, Asara pojad, Basthai pojad, Asana pojad, Maani pojad, Naphisi pojad, Akouphi pojad, Achiba pojad, Asouri pojad, Pharakimi pojad, Basalōthi pojad, (32) Meedda pojad, Koutha pojad, Charea pojad, Barchouse pojad, Serari pojad, Thomoi pojad, Nasie pojad, Atipha pojad.

(33) Salōmōni järeltulijate pojad: Assaphiōthi pojad, Pharida pojad, Ieēli pojad, Lozōni pojad, Geddēli pojad, Saphythi pojad, (34) Hatili pojad, Phakareth Sabiē pojad, Sarōthie pojad, Masise pojad, Gasi pojad, Addouse pojad, Soubase pojad, Apherra pojad, Barōdise pojad, Saphati pojad, Amōni pojad. (35) Kõiki templiteenijaid ja Salōmōni järeltulijate poegi kolmsada seitsekümmend kaks.

(36) Need on, kes läksid üles Thermeleest ja Thelersast, nende juhid Charaath, Adav ja Amar, (37) ja nad ei suutnud tunnistada oma päritolu ja suguvõsa kohta, et nad Iisraelist on: Toubiani poja Dalani pojad, Nekōdani pojad, kuussada viiskümmend kaks.

(38) Ja preestritest, need kes väitsid endid olevat preestriametis, kuid ei leitud (tõestust): Hobbia pojad, Hakkõse pojad, Iaddouse pojad – selle, kes võtnud Pharzellaiose tütardest Augiani naiseks, hüüti tema nimega. (39) Kui otsiti nende suguvõsa kirju nimekirjast ja ei leitud, siis nad kõrvaldati preestriametist. (40) Ning Neemias ja Hattharias ütlesid neile, et nad ei võtaks osa nende pühadest, kuni tõuseb ülempreester, rõivastunud selguse ja tõega.²⁸

(41) Need kõik olid: Israël, alates kaheteistkümne aastastest, väljaarvatud teenijad ja teenijannad, nelikümmend kaks tuhat kolmsada kuuskümmend; nende teenijad ja teenijannad: seitse tuhat kolmsada kolmkümmend seitse; kakssada nelikümmend viis muusikut ja lauljat; (42) kaameleid nelisada kolmkümmend viis, ja hobuseid üheksa tuhat kolmkümmend kuus; kakssada nelikümmend viis muula; viis tuhat viissada kakskümmend viis eeslit.

(43) Ja perekondade pealikest saabumisel Jumala templisse Jeruusalemmas andsid vande püstitada hoone selle paika oma jõududega. (44) Ja annetati templi tööde aardekirstu tuhat miini kulda ja viis tuhat miini hõbedat ja sada preesterlikku rõivast.

(45) Ja preestrid ja leviidid ja need, kes Tema rahvast, seadsid end sisse Jeruusalemmas ja selle ümbruskonnas; templilaulikud ja uksehoidjad, aga kogu Israël oma külades.

(46) Kui algas seitsmes kuu ja Israëli pojad olid igauks omas paigas, koguti nad üksmeelselt esimese päikesetõusupoolse/ida värava ette. (47) Ja Iõsedeki poeg Iēsous tõusis ja tema vennad preestrid ja Salathiëli poeg Zorobabel ja tema vennad, valmistasid Israëli Jumala altari, (48) et tuua selle peal põletusohvreid, vastavalt Jumala mehe Mõysēse raamatu juhistele. (49) Ja nendega ühinesid mõned teiste maa rahvaste hulgast. Ja nad püstitasid altari oma koha peale, sest kõik maa rahvad olid vaenus nendega ja neist tugevamad. Ja nad kandsid üles ohvreid siis, kui õige aeg ja põletusohvreid Issandale hommikul ja õhtul. (50) Ja nad pidasid lehtmajade püha, nii nagu kästus Seaduses, ja tõid ohvreid igapäev, nii nagu oli kohane. (51) Ja seejärel igapäevaseid ohvreid²⁹ ja ohverdamist hingamispäevadel, noorkuudel ja kõikidel pühitsetud pühadel. (52) Ja kõik, kes andsid vande Jumalale, alates seitsmenda kuu noorkuust alustasid Jumalale ohverdamist. Ja Jumala tempel ei olnud veel üles ehitatud. (53) Ja nad andsid hõbedat kiviraiduritele ja puuseppadele ning sööki ja jooki ja meelehead³⁰ siidonlastele ja tüüroslastele, et nad tooksid neile Liibanonist seedripuitu, parvetades seda Joppe sadamasse, vastavalt käsule, mille kirjutas neile Pärsia kuningas Kyros.

(54) Ja teisel aastal, peale saabumist Jumala templisse Jeruusalemmas, teises kuus, alustas Salathiëli poeg Zorobabel ja Iõsedeki poeg Iēsous ja nende vennad ja leviitpreestrid ja kõik, kes tulnud vangistusest Jeruusalemma, (55) ja nad rajasid Jumala pühamu vundamendi teise aasta teise kuu noorkuu ajal, tulnud Judeasse ja Jeruusalemma. (56) Ja leviidid, alates kahekümneaastastest, püsisid Issanda ametites. Samuti ka Iēsous ja pojad ja vennad ja vend Kadmiël ja Ēmadabouni poja Iēsouse pojad ja Iliadouni poja Iõda pojad koos poegade ja vendadega, kõik leviidid, üheskoos töödejuhatajatega osalesid Issanda koja töödes.

Ja ehitajad ehtasid Issanda pühamut. (57) Ja preestrid seisid rõivastunult koos muusikute ja pasunapuhujatega ja leviidid, Asaphi pojad simblitega, lauldes Issandale ja ülistades Israëli kuninga Dauidi järgi. (58) Ja nad laulsid valjusti hümnide kaudu tunnistasid Issandale, et tema headus ja kirkus kestab igavesti kogu Israëlis. (59) Ja kogu rahvas puhus pasunat ja tõstis valju

²⁸ St: „uurimi ja tummimiga“.

²⁹ Sõna-sõnalt: „jätkuvaid ohvreid“ või „püsivaid ohverdamisi“.

³⁰ Kreeka sõna *charra* tähendus pole kindel.

häält lauldes Issandale Issanda koja ehitusel.³¹ (60) Ja mõned leviitpreestritest ja need, kes auväärased vastavalt oma sugukondadele, vanemad, kes olid näinud selle koja eelset (templit), tulid selle ehituse juurde valju hala ja nutuga; (61) kuid paljud (tulid) pasunate ja suure rõõmuhüüdega, (62) nii et rahvas ei kuulnud pasunaid rahva nutmise tõttu. Aga rahvas puhus pasunaid nii kõvasti, et seda oli kaugelt kuulda.

(63) Ja kuulnud seda, tulid Iouda ja Beniamini suguharu vaenlased uurima, mis pasunate hääle see on. (64) Ja nad said teada, et need on vangistusest tulnud ja ehitavad Israéli Issanda Jumala pühamut. (65) Tulnud Zorobabeli ja Iēsousi ja suguharu pealike juurde, ütlesid neile: „Me hakkame ehitama koos teiega! Sest teiega sarnaselt me kuulame teie Issandat ja temale me ohverdame Assüüria kuningas Asbasarethi päevist, kes tõi meid siia.“ (67) Ja Zorobabel ja Iēsous ja Israéli suguharude pealiked ütlesid neile: „Ei ole teie asi koos meiega ehitada meie Issanda Jumala koda. (68) Sest üksnes meie hakkame ehitama Israéli Issandale, nii nagu meid on käskinud Pärsia kuningas Kyros.“ (69) Aga maa rahvas rõhus peale neile, kes Judeas ja piiranud ümber takistasid ehitamist. (70) Ja korraldades vandenõusid, demagoogiaid ja kogunemisi, nad takistasid ehituse lõpule viimist kogu kuningas Kyrose eluajal. Ja nad takistasid ehitamist kaks aastat, kuni Dareiose valitsuseni.^{32, 33}

6 (1) Dareiose valitsuse teisel aastal prohvetearstid Haggaios ja Zacharias Eddõ poeg judealastele, kes Judeas ja Jeruusalemmas, Issanda, Israéli Jumala nimel. (2) Siis Zorobabel Salathiēli poeg ja Iēsous Iōsedeki poeg alustasid Issanda koja ehitamist Jeruusalemmas koos neid aitavate Issanda prohvetitega. (3) Sel ajal saabus nende juurde Sisinnēs, Süüria ja Foiniikia ja Sathrabouzanē valitseja koos kaaslastega, ning ütles neile: (4) „Kes on teile andnud käsu, et seda koda ehitate ja seda katust ja kõiki teisi asju lõpetate? Ja kes on need ehitajad, kes neid asju lõpetavad?“ (5) Aga judealaste vanemad said armu Issandalt ülevaataja ees pärast vangipõlve (6) ja ei takistatud ehitamist, kuni anti märku Dareiosele nende kohta ja anti aru.

(7) Kirja ära kiri, mille kirjutas ja läkitas Dareiosele Sisinnēs, Süüria ja Foiniikia ja Sathrabouzanē valitseja ja kaaslased maavalitsejad Süürias ja Foiniikias:

„Kuningas Dareiosele, tervitus! (8) Kõik olgu teada isandale, meie kuningale, et kui me saabusime Judeamaale ja tulime Jeruusalemma linna, tabasime vangistusest tulnud judealaste vanemaid Jeruusalemma linnas ehitamas Issandale suurt uut koda, tahatud kividest (ja) müüridele asetatud kallihinnalisest puidust. (9) Ja need tööd on innukad ja töö edeneb nende kätes ja lõpetatakse kõige kirkuse ja hoolega. (10) Siis küsisime nende vanematelt öeldes: „Kes on teile andnud käsu, et seda koda ehitate ja seda katust ja kõiki teisi asju lõpetate?“ (11) Küsitlesime neid, selleks et teha teatavaks sulle ja kirjutada sulle, kes juhivad neid inimesi ja palusime neilt juhtide nimekirja. (12) Nemad aga vastasid meile öeldes: „Meie oleme (selle) Issanda sulased, kes löi taeva ja maa. (13) Ja koda oli ehitatud palju aastaid tagasi suure ja tugeva Israéli kuninga poolt ja valmis tehtud. (14) Ja kuna meie isad mässates patustasid Israéli taevase Issanda vastu, andis tema neid kaldealaste kuninga, Babüloonia kuninga Nabouchodonosori kätte. (15) Aga koja maha tõmmanud, nad põletasid (selle) tulega, ja rahva nad viisid vangi Babüloni. (16) Kyrose esimesel valitsusaastal Babüloonia maal, kirjutas kuningas Kyros, et alustataks selle koja ehitamist. (17) Ja pühad kullast ja hõbedast riistad, mis Nabouchodonosor välja kandis kojast, mis Jeruusalemmas, ja viis need oma pühamusse, taas

³¹ Sõna-sõnalt: „ülesäratamisel“ või „ülestõusmisel“.

³² Sõna-sõnalt: „kuningluseni“.

³³ Lähtetekstis vastuolu salmiga 2:25.

tõi need välja kuningas Kyros pühamust, mis Babülonis. Ja need anti Zorobabelile ja valitseja Sanabassarosele. (18) Ja ta andis talle käsu viia kõik need riistad (ja) asetada pühamusse, mis Jeruusalemmas ja sellesse Issanda pühamusse, mida ehitatakse selles paigas. (19) Siis see Sanabassaros, jõudnud kohale, rajas Issanda koja vundamenti Jeruusalemmas. Kuigi sellest ajast, kuni siiani ehitatud, pole saanud valmis.“ (20) Nüüd siis, kui otsustatakse, oo kuningas, uuritagu isand³⁴ kuninga kuninglikke arhiive Babülonis. (21) Ja kui leitakse, et Issanda koja ehitus, mis Jeruusalemmas, on toimunud vastavuses kuningas Kyrose otsusega ja see määrati meie isanda kuninga juures, siis ta teatagu meile nende kohta.“

(22) Siis kuningas Dareios andis käsu järele uurida kuninglikes arhiivides, mis asuvad Babülonis, ja Ekbatanoisi palees Meedia maal leiti üks kõide, milles oli ülestähendatud nõnda: (23) „Kyrose valitsuse esimesel aastal, käskis kuningas Kyros ehitada Issanda koda Jeruusalemmas, kus ohverdatakse lakkamatus tules; (24) mille³⁵ kõrgus kuuskümmend küünart, laius kuuskümmend küünart, kolm kihti tahutud kividest ja üks kiht uuest kohalikust puidust. Ja kulutused doteeriti kuningas Kyrose kojast. (25) Ja Issanda koja pühad riistad, nii kullast kui hõbedast, mis Nabouchodonosor võttis kojast Jeruusalemmas ja viis Babüloni, paigutati Jeruusalemma kotta, paigutati sinna, kus need olid olnud. (26) Aga ta³⁶ käskis Sisinnēl, Süüria ja Foiniikia ja Sathrabouzanēsi valitsejal ja tema kaaskonnal ja neil, kes seatud valitsema Süürias ja Foiniikias, hoida eemale sellest paigast, lubada Issanda sulast Zorobabelit, Judea valitsejat ja judealaste vanemaid ehitada Issanda koda sellesse paika. (27) „Ja mina käskisin kogunisti ehitada ja pingsalt jälgida, et aidataks Judea vangipõlvest tulnuid, kuni Issanda koda saab valmis. Ja Koile-Süüria ja Foiniikia tribuudist hoolega antagu osa neile inimestele ohvriteks Issanda jaoks, valitseja Zorobabelile, pullide ja jäärade ja tallede jaoks. (29) Samamoodi aga ka nisu ja soola ja veini ja õli jätkuvalt iga aasta jaoks, vastuvaidlemiseta³⁷, nii nagu preestrid Jeruusalemmas on määranud tarvitada iga päevaselt, (30) selleks et nad tooksid joogiohvreid kõrgeimale Jumalale kuninga ja tema teenijate eest, ja palvetaksid nende elu eest.“

(31) Ja ta käskis, et kui keegi peaks rikkuma või tühistama miskit eelpool öeldust ja ettekirjutatust, (siis) tõmmatagu palk välja tema omandusest ja selle külge ta poodagu, ning tema varandus saab kuuluma kuningale. (32) Seepärast ka Issand, kelle nime seal hüütakse, võtku hävitada iga kuninga ja rahva, kes peaks sirutama oma käe, et takistada või kurja teha selle Jeruusalemmas oleva Issanda koja vastu. (33) „Mina, kuningas Dareios, olen käskinud sedasi hoolega toimida.“

7 (1) Siis Sisinnēs, Koile-Süüria ja Foiniikia ja Sathrabouzanēsi valitseja ja tema kaaskond järgides kuningas Dareiose korraldusi, (2) juhatasid pühasid töid hoolikamalt, tehes koostööd judealaste ülevaatajate ja templivanematega. (3) Ja pühad tööd edenesid prohvetite Aggaiose ja Zachariase prohveteerides. (4) Ja nad lõpetasid need (tööd) Issanda, Israēli Jumala korraldusel, ja koos Pärsia kuningate Kyrose ja Dareiose ja Artaxerxese otsusega, Pärsia kuningas Dareiose kuuendal aastal. (5) Ja püha koda sai valmis Adari kuu kahekümne kolmandal (päeval), kuningas Dareiose kuuendal aastal. (6) Ja Israēli pojad, preestrid ja leviidid ning ülejäänud, vangipõlvest tulnutest, kes ühinesid, tegid nii nagu Mõysēse raamatus kirjutatud. (7) Nad töid Issanda pühamu pühitsemiseks: sada pulli, kakssada jäära, nelisada lambatalle, (8) kaksteist sokku kõigi israēli pattude eest, vastavalt Israēli kaheteistkümne suguharu pealike arvule. (9)

³⁴ St: kuningas Kyrose

³⁵ St: templi.

³⁶ St: Dareios.

³⁷ *Hapax legomenon: anamphisbētētōs.*

Ja preestrid ja leviidid seisid rõivastunult suguharude järgi Israēli Issanda Jumala ametites vastavalt Mōysēse raamatule, ja uksehoidjad iga värava juures. (10) Ja Israēli pojad, kes tulid vangipõlvest, pidasid paasat esimese kuu neljateistkümnendal päeval, kui preestrid ja leviidid said puhastatud üheskoos. (11) Aga kõik vangipõlve pojad ei saanud puhastatud, sest leviidid puhastatud kõik koos. (12) ja nad ohverdasid paasa(ohvri) kõigi vangipõlve poegade eest ja oma vendade eest, preestrite ja iseendi. (13) Ja Israēli pojad, kes tulid vangipõlvest, sõid, kõik kes eraldatud maa rahvaste jäledustest, kes Issanda otsijad. (14) Ja nad pidasid hapnemata leibade püha seitse päeva rõõmustades Issanda ees, (15) sest et tema pööras Assüüria kuninga tahet nende pärast, tugevdades nende käsi Israēli Issanda Jumala tööde jaoks.